

Carrington

Een geschenk uit de hemel?

Carrington

Een geschenk uit de hemel?

Door Antoon Bart

Auteur: Antoon Bart

ISBN: 9789402170344

Omslagontwerp: Antoon Bart

1^e druk 2020

Onder het genot van zijn eerste bak koffie zucht Paul nog eens diep als hij, lichtelijk verbaasd, het ochtendritueel bestudeerd dat zich voor zijn ogen afspeelt. Niet alleen een verbazingwekkend maar ook ontvullend schouwspel, omdat hij op elke andere dag dit ritueel mede in stand houdt. Het ritueel van een nieuwbouwwijk met een voorspelbaarheid van een John Lanting klucht. Rond half acht begint het open en dichtslaan van voordeuren. Buren begroeten elkaar noodgedwongen, maar vriendelijk, als aangrenzende deuren ongeveer tegelijk open gaan.

Een ongeschreven regel schrijft dan een knikje of 'mogh' voor. Meer liever niet. Dit is niet het moment voor een praatje, hoe klein dan ook. In een lichte staat van paniek wordt de kroost op de achterbank geladen want voor de meeste hoofdrolspelers is de ochtend dan al anderhalf tot twee uur oud. Anderhalf tot twee uur van stress en gedempte krachttermen - denk aan de burens - om slaapdronken kinderen op tijd gewassen, gevoed en gekleed te krijgen. Slaapdronken kinderen die nog geen besef van tijd en verplichtingen hebben, en dus niet altijd meewerken.

Een hilarisch schouwspel als het niet zo deprimierend zou uitwerken op Paul. Grijs en zwarte middenklassers komen in beweging en worden gehaast de wijk uit gemanoeuvreed. De kleur van onze auto's geeft goed aan hoe we ons leven graag leiden, bedenkt hij zich: als grijze muizen.

Het kinderdagverblijf is gelukkig strategisch gesitueerd bij de uitgang van de wijk: je kunt zo door. Dit ochtendtafereel duurt een klein uur. Om half negen is de wijk verlaten en kan je een spreekwoordelijk kanon afschieten. Paul begint aan z'n derde kop koffie.

Op elke andere dag ziet Pauls eigen ritueel er exact zo uit. Al ligt het ritje naar het kinderdagverblijf jaren achter hem, nog steeds stapt hij om acht uur in zijn auto om rond half negen op kantoor te zijn. Een ritje dat hij alweer zeventien jaar maakt. Voordat hij 's morgens de deur uitstapt, spiekt Paul altijd even voorzichtig door de

luxaflex. Niet zoals in een Amerikaanse politieserie door zes lamellen tegelijk in een permanente V te duwen, maar door zeer omzichtig één lamel te kantelen zodat net genoeg blikveld gecreëerd wordt. Omzichtig, zodat de bespiedde niet ziet dat hij bespied wordt. Even kijken of de buurman toevallig ook niet net vertrekt. De buurman is een prima kerel maar dit is nog niet het tijdstip om te praten voor Paul. Ondanks die omzichtigheid wordt hij soms toch verrast terwijl hij nog niet in z'n sociale modus zit. 'Mogguh Paul. Werkze vandaag!' Met de vriendelijkste glimlach die Paul eruit kan persen houdt hij het dan bij het knikje.

Die sociale modus van Paul kan je trouwens met een korreltje zout nemen. Hij is iemand van weinig woorden en praat niet graag over zichzelf. Op zijn werk praat hij nooit over z'n privéleven. Thuis praat hij nauwelijks over zijn werk. Niet over wat er die dag wel of niet goed is gegaan, en al helemaal niet over 'wat dat met hem doet'. Hij is niet degene die uit zichzelf een heel verhaal gaat ophangen. Eigenlijk stoort hij zich aan mensen die dat wel doen. Die gasten die altijd maar hun hart uitstorten, of je het nou wilt horen of niet.

Oeverloos moet je aanhoren hoe geweldig leven ze wel niet hebben en hoe fantastisch de kinderen het doen. Of het tegenovergestelde: hoe zielig ze eigenlijk zijn met geklaag over de werkgever en ik weet niet wat voor kwalen. Pochers hebben geen brood, klagers hebben geen nood, is Pauls motto. Wie graag en veel over zichzelf praat zit blijkbaar ergens mee en beweert meestal het tegenovergestelde van de waarheid. Als je stevig in je schoenen staat heb je geen compensatie nodig. Je zal een hoogleraar niet horen uitwijden hoe slim hij wel niet is. Dat doen alleen domme mensen. Bill Gates zal op een verjaardag niet - pseudo verkapt - vertellen hoeveel keer modaal hij ontvangt, of met geveinsde verontwaardiging vertellen in welke belastingschaal hij zit.

Het nadeel is wel dat het gesloten type, zoals Paul, niet als erg sociaal wordt ervaren. Ze worden als afstandelijk gezien, wat natuurlijk ook zo is. Er is niets mis met afstandelijkheid, vindt Paul, afstandelijk is niet asociaal. Net zoals amicaal niet

synoniem is voor sociaal of empathisch. Mensen die niet graag praten zijn misschien wel goede luisteraars en juist heel empathisch.

Maar in de echte wereld betekent het toch dat je een klein - of geen - sociaal netwerk opbouwt als je gereserveerd bent. De praatgrage joviale gasten omringen zich moeiteloos met veel gebakken lucht en evenzoveel vrienden. Het gros van de mensen trapt immers in die mooie praatjes van de getapte jongen en verblijven graag in hun gezelschap. Misschien in de hoop dat het besmettelijk is. Soms verlangt Paul ook wel eens naar een grote vriendenkring. Of minstens een paar vaste vrienden. Vrienden waar hij spontaan naartoe zou kunnen. Koetjes en kalfjes uitwisselend onder het genot van een potje bier.

Paul was nooit goed in koetjes en kalfjes. Was ik ook maar getapt - of op z'n minst soms grappig - denkt hij vaak. Op die momenten probeert hij zich te berusten in het feit dat dit misschien niet de oppervlakkige vriendenkring is waar je op zit te wachten. Wetend dat die poging tot relativering meteen mank gaat.

Nu hij wat ouder is weet hij ook dat oppervlakkigheid waarde heeft. Oppervlakkigheid geeft ontspanning. Een vriendenkring - klein of groot - moet zelfs oppervlakkig zijn. Diepgang moet je bij vrienden meteen afkappen voordat het tot een meningsverschil leidt. Diepgang - al dan niet geforceerd - kan je misschien krijgen in één of andere sociëteit of Rotary club. Als je de juiste papieren en connecties hebt kan je daar lid van worden zonder over noemenswaardige sociale vaardigheden te beschikken. Helaas zul je daar geen leuke mensen treffen waar je buiten de club mee zal afspreken.

Sociaal contact heb je zonder dat het ergens over gaat. Elkaars gezelschap waarderen, ook al zit je niet op dezelfde golfenkte, en zonder de ander te veroordelen. Bij mannen werkt dat tenminste zo, is hij inmiddels achter. Je moet de lat niet te hoog leggen als het om vrienden gaat. Het hoeven geen 'echte vrienden' te zijn, wat dat ook moge betekenen.

Wat Paul in de loop der jaren wel geleerd heeft, is hoe je een gesprek aanknoopt en op gang houdt. Met over het algemeen oprechte interesse, weet hij de juiste vragen te stellen. Er volgt dan een prettig gesprek waar hij zich van z'n beste en sociaalste kant laat zien. Als een ware dokter Rossi luistert hij zonder zijn eigen mening op te dringen. Dat hij daarmee ook het gespreksonderwerp bij zichzelf weghoudt is dan mooi meegenomen. Maar al die prettige gesprekken leiden nooit tot een vriendschap. Zelfs niet een oppervlakkige. Zijn sociale netwerk is dus erg overzichtelijk. Voor vriendschappen heeft hij Kim nodig. Dankzij haar hebben ze gelukkig veel gemeenschappelijke vrienden. Wat betekent dat de mannen van Kims vriendinnen - min of meer automatisch - Pauls vrienden worden.

Al op z'n zestiende leerde hij Kim kennen. Eigenlijk kende ze elkaar al wat langer. Of in ieder geval, Paul kende Kim. Ze gingen samen naar de RSG. De Rijks Scholen Gemeenschap, een combinatie van MAVO, HAVO en VWO. In het eerste jaar - de brugklas - werd bepaald welke niveau je mocht gaan volgen. Paul zat in HAVO 3 toen hij haar voor het eerst zag. Kim zat in MAVO 3 en was ook nog een jaar jonger. Op die leeftijd twee onoverbrugbare kloven.

Paul weet nog goed waar en wanneer hij Kim voor het eerst zag. Omringd met vier vriendinnen liep ze als stralend middelpunt, lachend en met een pukkel vol buttons nonchalant over haar schouder, naar de les Nederlands van meneer Aalders. 'Meester' zeggen werd je snel afgeleerd zodra je op de middelbare school kwam. Alleen brugpiepers vergisten zich nog wel eens. En alleen brugpiepers hadden een schooltas. Behalve de enkele nerd had verder niemand op school, na de eerste klas, nog een schooltas.

Schooltassen werden aangeschaft door ijverige ouders voordat brugpiepers aan hun eerste schooldag begonnen. Netjes voorzien van etui met benodigde geodriehoek, passer en HB potloden zoals op de lijst met verplicht studiemateriaal stond. Enorme vierentwintig-rings multomappen met vierentwintig-rings ringbandpapier en vierentwintig-rings tabbladen ontbraken niet in de schooltas. Eén tabblad voor elk vak.

Zowel schooltas als geodriehoek, passer en potlood gingen meestal maar een maand mee. Daarna kwam de pukkel uit de legerdump waar net de belangrijkste boeken voor die dag in konden. Of net niet. De rest werd gedurende de dag geleend van nerds met een schooltas. Multomappen waren, gezien hun formaat, met de komst van de pukkel meteen verleden tijd. De pukkel werd beklad met stift en volgehangen met buttons van je favoriete bands. Daarmee waren de condities geschapen om ‘erbij’ te horen. Maar dat was natuurlijk geen garantie.

Hij was meteen betoverd door haar glimlach. Haar kastanjebruine haar en zeegroene ogen - waar hij later in kon verdrinken - waren hem nog niet eens direct opgevallen. Het was haar lach. Met name de vrolijkheid en onbezonnen vrijheid die ze uitstraalde. Ze leek zich totaal niet bewust van haar omgeving en de impact die ze daarop had. En die impact is verpletterend, vond Paul. Hoezeer hij ook door haar werd betoverd, hij wist ook dat zij totaal onbereikbaar was voor hem. Een jaar jonger, een schoolniveau lager en te hoog gegrepen voor Paul.

Maar de goden waren Paul goed gezind. Na alweer een moeizaam schooljaar zou hij niet over gaan naar HAVO 4. Omdat hij ook al in de tweede was blijven plakken moest hij nu een niveautje lager. Hij zou dan wel over gaan, dus naar MAVO 4. Dat had wel als voordeel dat hij nu de oudste in de klas was - aanzien genoot - en meteen in het examenjaar zat. Veel belangrijker nog, hij kwam in het examenjaar van Kim. De zomervakantie zou voor Paul een eeuwigheid gaan duren.

In het nieuwe schooljaar ging het snel. Tijdens drie vakken zaten Paul en Kim in dezelfde klas: Wiskunde, Duits en Engels. Bij Engels kreeg Paul het voor elkaar om naast Kim terecht te komen. Nou ja ‘kreeg het voor elkaar’. Mevrouw Brinker eiste - voor haar gemak - dat iedereen op alfabetische volgorde ging zitten. En zo kwamen Paul Wekerom en Kimberley van Zwieten achterin en naast elkaar te zitten. Paul kon z’n geluk niet op.

Kim veranderde Pauls leven. Kim is open, assertief en maakt sneller vrienden dan Sylvie Meis op een miljonairsfair. Maar dan zonder bijbedoelingen. Kim heeft nooit

bijbedoelingen of een tweede agenda. *What you see is what you get*. Al schopt ze met haar eerlijkheid nog wel eens tegen gevoelige schenen; met haar charme komt ze daar vaak mee weg.

Door Kim opende Paul zich ook meer naar anderen. Hij leerde snel van Kim. Kim heeft op sociaal en empathisch vlak alles wat Paul niet heeft. Maar hij kan haar af en toe afremmen als ze te onbezonnen ergens induikt. Hij is de verstandige van de twee. Hij kan haar weer even terug op aarde brengen, met beide voeten op de grond. Zij heeft de EQ, hij de IQ. Yin en Yang. Vuur en aarde. Paul profiteert van de vrienden en kennissen die ze dankzij Kim samen hebben. Kim kan altijd terugvallen op de ratio en planning van Paul.

In het jaar dat Oranje het EK voetbal won trouwden ze.

Sinds hun trouwen hadden ze jaren gespaard en gezocht, maar het lukte maar niet een betaalbaar huis te vinden in de regio. De huizenprijzen bleven maar stijgen en het werd alleen maar moeilijker om aan een eerste koophuis te komen. Niet dat dit heel erg was. Paul en Kim waren toch wel gelukkig en smoorverliefd. Dus al moesten ze op houten kistjes in een huurflatje zitten, als ze maar samen waren. En een huurflatje met houten kistjes hadden ze niet bepaald. Vanaf hun trouwen woonden ze in een keurig huurhuis in de wijk Stadsdennen, één van de eerste woonwijken van Harderwijk dat eind jaren zestig gebouwd werd. Op zich dus niet veel mis mee maar ze wilden toch aan de toekomst denken. ‘Een eigen huis komt naar je toe,’ zo was hen altijd verteld. Dus dat was de verstandige keus. Maar ja, dan moet je het wel kunnen betalen. Of eigenlijk moest de bank vinden dat je het kon betalen.

Het wachten werd beloond toen ze begin 2002 werden ingeloot voor een nieuwbouwproject in Drielanden, waarna ze December 2004 de sleutel van het nieuwe huis in ontvangst mochten nemen. Kort daarna werd Lucas geboren.

Paul had alles bereikt wat hij zich ooit wenste. Gelukkig getrouwd met een lieve vrouw, een gezonde zoon, een eigen huis. ‘Alles wat hierna komt is alleen nog maar bonus,’ zei hij met regelmaat.

Paul wil de laatste slok koffie achterover slaan als hij merkt dat z’n kopje al lang leeg is. Hij maakt de beweging toch maar af en slikt de denkbeeldige koffie weg, alsof hij z’n houding wil redden. Hij voegt er nog net geen ‘aah’ aan toe. De beweging niet afmaken en het kopje terugzetten zou een ongemakkelijk signaal zijn: een subtiele hint dat je nog wel een kopje koffie lust. Maar hij zit alleen in zijn eigen keuken de straat in te turen. Dus waarom die waanzin? Hij betrapt zich de laatste tijd wel vaker op dit soort onnozele acties. ‘Sorry’ zeggen in een lege kamer, omdat je ergens tegenaan stoot, is er ook zo een. Wat ben ik soms een watje, denkt Paul.

Vandaag heeft Paul een vrije dag genomen en zal hij een lang weekend weggaan met Lucas. Lucas is afgelopen week zestien geworden en het is hoog tijd voor quality-time met z’n zoon. Lucas mocht bepalen wat ze gaan doen en dat wordt een weekendje survivals op de Veluwe. ‘Maar m’n smartphone moet natuurlijk wel mee,’ had Lucas er aan toegevoegd.

Paul en Lucas zijn de afgelopen twee jaar wel dichterbij elkaar toe gegroeid maar het wringt soms nog wat. ‘Het is ook een moeilijke leeftijd’ weet Paul en vergeeft hem veel. Waarschijnlijk te veel.

Lucas heeft het open en eerlijke karakter van zijn moeder maar het ontbreekt hem nog aan tact. Niet dat Kim daar van overstroomt, maar zij heeft het aardig bijgeschaafd in de tijd dat ze elkaar kennen. Lucas nog niet. Dat is hem al op twee schorsingen komen te staan. ‘Een derde zal er niet komen,’ verzekerde de schooldirecteur. ‘Nog zo’n voorval en je wordt van school gestuurd!’.

Er zijn dus genoeg redenen om eindelijk eens een paar goede vader-zoon gesprekken te hebben. Tijdens de dagelijkse beslommeringen komt het daar niet van. Paul heeft z’n werk en Lucas is na school aan het gamen of bij vrienden. Ze

zitten nagenoeg nooit samen. Een ontspannen mannenweekend leek Paul de ideale setting voor een goed gesprek.

Het survival idee van Lucas past daar perfect in: alsof ook Lucas de urgentie van dit weekend begrijpt. Jammer alleen dat die verdomde telefoon mee moet.

‘Laten we dan afspreken dat we maar twee keer per dag, even kort, onze berichten checken, meer niet’ had Paul voorgesteld.

‘Drie keer. Elke keer na het eten’.

‘Okay, drie keer’.

‘Drie keer een uurtje’.

Paul zucht. ‘Goed dan, drie keer een uurtje, maar meer ook echt niet’.

Met het gemak waarmee survivals werd geopperd zou je denken dat ze vaker de natuur in trekken. Niets is minder waar. Lucas heeft zelfs van z’n leven nog nooit gekampeerd. Paul kan zich nog wat kampeervakanties herinneren uit z’n jeugd. Maar drie weken op een vier sterren camping aan de Côte d’Azur kan je niet echt kwalificeren als overleven. De benodigde spullen voor zo’n weekend evenaart hun ervaring. Er is helemaal niets in huis, of in de berging, wat je in zo’n weekend nodig zou hebben.

Met oplopende spanning heeft Paul de afgelopen week *Track & Trace* bijgehouden van zijn bestelling bij *Outdoors.com*. Twee rugzakken, twee slaapzakken en een tent. De rest van het winkelwagentje werd gevuld dankzij *Anderen Bestelden Ook*. Inclusief een magnesiumstick: een aansteker zou te makkelijk zijn. Appeltje-Eitje, had Paul gedacht.

Gelukkig kwamen gisteren - net op tijd - twee rugzakken, één boogtent, één multitool, twee oprolmatrasjes, twee slaapzakken, twee veldflessen en een magnesiumstick binnen en kon hij ’s avonds alles oppikken bij het bezorgpunt.

Met ieder een eigen rugzak stappen ze om half twaalf de voordeur uit. ‘Dag lieverd,’ roept Paul nog naar Kim voordat hij de deur achter zich dichttrekt. Lucas kijkt hem bedenkelijk aan. ‘Ja ik weet het Lucas. Laat me nou maar.’

Na een goed half uur zijn ze vlak bij de bestemming: een willekeurig gekozen locatie ergens op de Veluwe. Alleen de navigatie doorbreekt af en toe de stilte: ‘Over vierhonderd meter naar links’. Paul stuurt de elf jaar oude Volvo XC70 - die hij vorig jaar kocht - van de verharde weg het bospad op. Voor de eerste keer een onverharde ondergrond voor mijn 4x4, bedenkt Paul zich. Zelfs op de onverharde wegen van de Veluwe blijft de vriendelijke dame aanwijzingen geven. ‘Over honderd meter rechtsaf slaan’, ‘over vijftig meter linksaf slaan’. Uiteindelijk: ‘Je bent er’.

Lucas beëindigt de stilte die al bijna een uur duurt. ‘Dat zal een update zijn geweest.’

‘Hoezo?’ vraagt Paul.

‘Vroeger zei ze dat je op je bestemming was aangekomen. Nu is het: je bent er’.

‘Inderdaad,’ zegt Paul. ‘Je weet waarom het een vrouwenstem is hè?’

‘Nee, eerlijk gezegd niet’.

‘Nou, omdat we gewend zijn commando’s van vrouwen klakkeloos op te volgen’. Beiden proesten het uit van het lachen. Niet dat de grap zo leuk is, maar dit hebben ze echt even nodig. Het mannenweekend kan beginnen.

‘Ik stel voor,’ zegt Lucas tijdens het uitladen van de tent en rugzakken, ‘dat we minimaal een half uur van de auto verwijderd de tent opzetten. We gaan helemaal Dual Survival’.

‘Helemaal mee eens, bovendien is de kans dat we betrappt worden dan een stuk kleiner’.

‘Welke kant op pa?’

Paul wijst in de tegenovergestelde richting van waar ze vandaan kwamen.

‘We gaan nog verder het bos in, zover mogelijk van de bewoonde wereld af.’

Paul redeneert dat je zo dus verder het bos ingaat. Maar op de Veluwe kan het ook zijn dat je er - na twintig stappen - aan de andere kant weer uitkomt. De Veluwe is niet bepaald Yosemite. Gelukkig gebeurt dat niet.

Ze lopen toch nog iets verder door en stoppen na drie kwartier op een kleine open plek. ‘Dit wordt hem,’ zegt Lucas. ‘Zullen we dan maar eerst de tent opzetten? De rest komt dan later wel’.

‘Goed plan,’ antwoord Paul en ze trekken de boogtent uit z’n verpakking.

Na een worsteling met doek, stokken en haringen van ongeveer vijfendertig minuten staat de boogtent eindelijk.

‘Dat moest in vijf minuten kunnen’ merkt Lucas op als hij de gebruiksaanwijzing erbij pakt.

‘Maakt niet uit. Het is toch gelukt? Gebruiksaanwijzingen zijn voor mietjes....zo, eerst even pauze.’

Het eerste succesje is inderdaad binnen - ze slapen in ieder geval droog - en als Bear Grylls gaan vader en zoon in kleermakerszit voor de tent zitten. Beiden met een blik van onverzettelijkheid.

‘Een paar klapstoeltjes was misschien wel handig geweest pa. Dit houden we geen heel weekend vol, zo op de harde grond. En misschien een gasbrandertje. Waar gaan we straks ons pannetje op zetten? Op het kampvuur?’

‘We zullen wel een paar stenen bij elkaar zoeken waar de pan op kan staan. Maar je het gelijk, ik denk dat we het één en ander vergeten zijn. Maar ja, jij wilde survivals hè? We slapen droog en we kunnen vuur maken. Dus het zal wel goed komen.’

Paul probeert positief te klinken maar begint nu al in te zien - het mannenweekend is pas twee uur oud - dat het twee zware dagen, en nog zwaardere nachten zullen worden. Bovendien is dat vuur kunnen maken nog helemaal niet zo vanzelfsprekend.

De rest van de middag zijn ze vooral bezig met hout sprokkelen en de directe omgeving rond de tent te verkennen. Rond zessen wordt het dan toch tijd voor de tweede uitdaging.

Paul pakt de magnesiumstick en Leatherman multitool uit z'n rugzak. Hij heeft alle voorbereidingen getroffen zoals hij ze zo vaak heeft gezien. Dual Survival, Bear Grylls, hij heeft ze allemaal intensief gevolgd. Geen aflevering van Expedition Robinson wordt gemist. Waarom hij juist deze verslaving aan survivalprogramma's heeft is hem zelf niet helemaal duidelijk. Misschien een diep verborgen verlangen om - heel mannelijk - als Rambo door het leven te kunnen gaan? Het doet er ook niet toe, misschien werpt die verslaving vandaag z'n vruchten af.

'Ik ben benieuwd pa,' zegt Lucas, waarna hij besluit zich even een uurtje te onthouden van verder commentaar. Hij kent z'n ouwe heer. Op dit soort momenten - vooral als het even niet lukt - kan goed bedoeld advies heel verkeerd vallen en beantwoord worden met een sneer. Lucas schat de kans, dat het vuur maken even niet lukt, hoog in.

Tussen een aantal grote keien heeft Paul een kuiltje gegraven met daarin een bolletje van uit elkaar getrokken droge tissues. Tussen de keien een beetje ruimte zodat er lucht bij kan. Naast zich heeft hij al wat dunnere en dikkere takken klaar liggen.

'Nou daar gaat ie dan,' zucht Paul en steekt de magnesiumstick in het tissuebolletje. Met kracht schraapt hij het mes van de Leatherman over de magnesiumstick. Tot z'n verbazing levert dit inderdaad een kleine vonkenregen op, en na slechts vijf harde halen vat het bolletje vlam. 'YESSS!' roept Paul en kijkt gebiologeerd naar het vuurtje: verrast van z'n eigen prestatie. Hij vergeet bijna het vuur aan te houden.

Net op tijd legt hij er extra papier bij en een paar van de dunste stokjes. Als deze ook langzaam vlam vatten volgen de dikkere stokjes.

‘Niet te snel, en niet teveel tegelijk, anders smooit het weer,’ fluistert Paul tegen zichzelf. Langzaam ziet Lucas - met stomheid geslagen - het kampvuur groeien.

‘Wow pa. Dat had ik niet achter je gezocht.’

Ik ook niet, denkt Paul maar zegt: ‘Je weet misschien wel meer niet van je ouweheer’. Paul tilt een wenkbrauw op in een poging zijn meest mysterieuze gezicht te trekken.

Het ging beiden te ver om hier op loslopend wild te gaan jagen, als ze dat al zouden kunnen. Bovendien willen ze zo onopvallend mogelijk in het bos bivakkeren. Wildkamperen is al lang niet meer toegestaan in Nederland, en al helemaal niet op de Veluwe. Voor dit Survival weekend hebben ze dan ook een paar blikken meegenomen van huis. Twee blikken goed gevulde groentesoep en twee met witte bonen in tomatensaus. En een steelpannetje. Vanavond worden het bonen.

Zoals afgesproken mag Lucas na het eten een uurtje op z’n smartphone de laatste berichten checken. Driftig typend, en af en toe in zichzelf lachend, loopt hij Facebook, Twitter en Instagram langs. Paul heeft ook sterk de behoefte z’n berichten te bekijken - misschien even een selfie posten op Instagram van hun avontuur - maar uit een gevoel van koppigheid heeft hij zijn mobiel thuis gelaten.

‘Wil je ook even op Nu.nl kijken naar het laatste nieuws?’ vraagt hij aan Lucas.

‘Niet heel veel bijzonders, antwoord Lucas, ‘er zijn nog geen sportuitslagen. Het blijft in ieder geval droog dit weekend. Dat is het belangrijkste.’

‘Gelukkig, de tent was één van de goedkoopste dus als ie lekt zullen we daar niks van merken. Zin in een bakkie koffie?’

‘Heerlijk pa, dat zal er wel ingaan. Nog vijf minuutjes oké?’

‘Koffie zetten zal hier wat langer duren dan je thuis gewend bent dus die vijf minuten is geen probleem. Ga lekker je gang.’

Onder het genot van een kop koffie zitten de twee nieuwbakken avonturiers even later in het kampvuur te staren. Nog steeds zeer tevreden over zichzelf. Ze hebben een basiskamp opgezet, vuur gemaakt, gegeten en koffie gezet. Wat wil je nog meer?

Hoewel de schemering al voorbij was lijkt het weer lichter te worden. Zo licht dat ze de bomen om hen heen weer kunnen onderscheiden. ‘What the fuck?’ reageert Lucas als eerste.

‘Kijk eens omhoog jongen, het noorderlicht. Ik heb altijd al eens naar Finland of Noorwegen gewild om het noorderlicht te bekijken, maar dat hoeft blijkbaar niet meer. Wow! Wel erg apart dat het helemaal tot hier komt. Zou dat ook met Global Warming te maken hebben?’

‘Daar wordt tegenwoordig wel erg veel aan toegekend pa. Ik betwijfel het.’

Een half uur lang genieten ze van het wonderlijke fenomeen en de vele kleurschakeringen die als slordige aquarelvegen de avondlucht sieren, tot ze langzaam weer doven.

‘Ik hoop dat je dit goed in je hebt opgenomen jongen want dit ga je vast nooit meer meemaken.’

Inmiddels is de koffie op, het kampvuur bijna uit, en de schemering voor de tweede keer overgegaan in een pikzwarte nacht. Geen maanlicht, wel erg veel sterren.

‘Ik heb het inmiddels aardig gehad na zo’n intensieve dag, zegt Paul. ‘In ieder geval voor zo’n oude vent als ik. Zullen we maar tussen de klamme lappen gaan liggen?’ Lucas stemt er meteen mee in en tien minuten later liggen ze beiden in een diepe slaap deze eerste dag te verwerken.

‘Heb je een beetje geslapen?’ vraagt Lucas de volgende ochtend als hij aan het draaien en steunen merkt dat z’n vader ook wakker is.

‘Nee, helemaal niet. Ik ben gebroken. Ik ben hier te oud voor. Alles doet zeer, ik heb een smaak in m’n mond of ik een dood vogeltje heb gegeten en daarna de hele nacht heb gezopen. Nou weet ik weer waarom we nooit kamperen’.

‘Dito,’ zegt Lucas kort, ‘ik probeerde net te kijken wat ze op internet zeggen over dat noorderlicht van gisteravond maar mijn telefoon is helemaal dood. Blijkbaar gisteren toch teveel accucapaciteit opgebruikt voor we gingen slapen. Wil je even op die van jou checken?’

‘Nou jongen, die ligt dus nog thuis... op het aanrecht, daarom vroeg ik jou gisteravond om even op Nu.nl te kijken.’

‘Das lekker dan. Nu hebben we dus helemaal niets! En nu?’ Hij probeert zijn stem niet te verheffen maar terwijl z’n gezicht langzaam rood aanloopt spuwt Lucas’ frustratie uit z’n ogen.

‘Rustig maar. Heb je de oplader bij je?’

‘Tuurlijk!’

‘Dan lopen we terug naar de auto en gaan hem daar opladen. Dat is wel drie kwartier heen en terug, plus misschien een uur aan de lader, maar dan hebben we wat te doen. En het is nog erg vroeg, dus we hebben tijd zat.’

Lucas loopt al mokkend achter z’n vader aan. Misschien was dat hele survivallen niet zo’n goed idee. Ze zijn niet in de wieg gelegd voor dat primitieve gedoe. Daar lopen ze dan met een lege maag door dat klote bos om een telefoon te gaan opladen. Wat een gezeik, was ik maar nooit over survivallen begonnen, denk Lucas. Na een goed kwartier komen ze op een splitsing en Paul staat zichtbaar te twijfelen.

‘Weet jij het nog jongen?’ vraagt hij. ‘Waar kwamen we vandaan?’

‘Volgens mij van links,’ antwoord Lucas. ‘Ik weet het zeker, denk ik.’ Er komt een kleine glimlach richting z’n vader en ze gaan naar links. Het stuk bos waar ze doorheen lopen is donker en vochtig en het pad slingert hier doorheen. Door de lichte glooiingen kunnen ze niet ver vooruit kijken en bij elke bocht hopen ze daarna weer iets herkenbaars te zien, maar dat gebeurt niet. Na de volgende bocht moet ik iets herkennen, anders gaan we terug, denkt Paul bij zichzelf. Maar ook na die bocht volgt er geen aanknopingspunt. Nog een bocht dan maar. En nog een.

Na ruim een half uur geven ze het op. Ze hebben nog niets bekends gezien.

‘Met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid denk ik dat het toch niet links was,’ zegt Paul.

‘Zou je denken pa?’ reageert Lucas sarcastisch.

‘Maakt niet uit, dan gaan we gewoon even terug.’

‘Even terug? Wat een gezeur,’ antwoord Lucas. ‘Ik begin het eerlijk gezegd al een beetje zat te worden en dan moeten we ook nog dat hele stuk terug. Minstens een half uur. En dan zijn we pas weer bij de splitsing.’

‘Jij bent niets gewend Lucas. We zijn net op pad.’

Eenmaal terug bij de beruchte splitsing lopen ze nu rechtdoor. Dit stuk van de route herkennen ze gelukkig wel. Totdat ze weer op een kruising staan. Na nog twee keer verkeerd te zijn gelopen zien ze eindelijk de grijze Volvo in de verte staan. De wandeling van een half uur heeft uiteindelijk drie en een half uur geduurd. Gelukkig waren ze zo verstandig geweest om ieder hun veldfles met water mee te pakken, al zijn die nu wel half leeg.

Paul haalt de autosleutel uit z’n zak, klikt op *open* en verwacht dat de knipperlichten kort oplichten, maar er gebeurt niets. Een paar meter dichterbij klikt hij nog eens. Weer niets. Totdat hij naast de auto staat. Nog steeds niets. De grijze dame weigert van het slot te gaan. ‘Dat hebben wij weer,’ moppert Lucas.

Paul moppert niet, opent met de gewone autosleutel de bestuurders deur en stapt in. Ook na het omdraaien van het contactslot gebeurt er helemaal niets. Geen klinkgeluid, geen lampje, niets. De auto is zo dood als een pier.

‘Heb je de radio aan laten staan, of je verlichting?’ vraagt Lucas.

‘Nee, ze stonden allebei ook niet aan toen we hierheen reden,’ antwoordt Paul om eraan toe te voegen, ‘nu begint het toch wel vervelend te worden. We kunnen natuurlijk terug gaan naar de tent en ons weekendje verder afmaken, maar nu we weten dat we met deze auto niet weg kunnen, zit ik niet meer op m’n gemak. En we hebben geen enkele manier om de wegenwacht te bellen, of iemand die ons op kan halen. Ik vind dat we eerst dit probleem moeten oplossen.’

‘Ja... hoe dan, denk je dat je het zelf kan repareren?’ vraagt Lucas.

‘Misschien wel,’ antwoord Paul optimistisch, ‘ik zal wel even kijken of er niets voor de hand liggend defect is.’

Paul opent de motorkap en kijkt aandachtig naar de verschillende onderdelen. Eigenlijk heeft hij geen idee waar hij naar kijkt en kan hij van de meeste zwarte en metalen dingen onder de kap niet eens zeggen hoe het heet. Laat staan hoe het werkt of eruit hoort te zien. Iets *voor de hand liggend* is voor Paul een dikke rode losse kabel die net naast de plus van de accu bengelt. Liefst nog met een label eraan; *accupool+*. Als het ingewikkelder is dan dat - zoals vandaag - is hij *Überfracht* en moet hij afhaken, maar dat laat hij natuurlijk niet merken. Hij blijft een goede vijf minuten aandachtig kijken en trekt af en toe ergens aan, alsof hij wil checken of dat onderdeel wel goed vast zit. Maar hij trekt natuurlijk niet echt hard, want stel je voor dat het inderdaad loskomt.

‘Dat is dus niet zo simpel,’ zegt Paul uiteindelijk. ‘Alles ziet er goed uit. Ik ben bang dat we terug moeten lopen.’

‘Shit,’ zegt Lucas kort.

‘En ik weet niet precies hoever dat is,’ gaat Paul verder, ‘dus we daar beter eerder dan later mee beginnen. Dan zijn we tenminste voor het donker thuis.’

‘Dan is de belangrijkste vraag welke kant we op moeten.’ Geeft Lucas fijntjes aan.

‘Nou,’ zegt Paul terwijl hij voelt dat dit het moment is om weer een goede indruk te maken op z’n zoon, ‘dat is simpel. We zitten *ergens* op de Veluwe. Ook al weten we niet precies waar, we zitten in ieder geval ten zuiden van de randmeren. Als we naar het noorden gaan zullen we altijd bij één van de dorpen of steden langs de randmeren uitkomen. Nunspeet, Elburg, Hulshorst, Harderwijk, Ermelo, dat kan niet missen. Als we op een of andere manier deze dorpen toch voorbij lopen, komen we bij de randmeren uit en weten we alsnog waar we zijn. Noord is dus altijd goed. Helaas hebben we geen kompas maar daar zijn andere trucjes voor.’

Paul laat bewust een korte pauze vallen na deze korte inleiding.

Lucas snapt zijn rol als aangever en voelt precies aan wat de bedoeling is van die pauze: ‘Oh ja? Wat voor een trucjes dan?’

‘Nou, dat zal ik je vertellen,’ zegt Paul. ‘Als het nacht was zouden we de poolster kunnen volgen, aan het eind van de steelpan. Die staat altijd pal in het noorden. Of het sterrenbeeld Orion, die ongeveer in het zuiden staat. Makkelijk te herkennen en drie diagonale sterren in het midden. Maar het heeft weinig zin om te gaan wachten tot het donker is, en dan moeten we maar hopen dat het helder genoeg is. Toevallig weet ik dat mos altijd aan de noordkant van boomstammen groeit, waar de zon niet schijnt. Niet erg nauwkeurig maar vaak goed genoeg. Er is een betere methode met je horloge, als hij een wijzerplaat heeft en je de zon kunt zien.’

‘Er is inderdaad nog veel wat ik niet van je weet pa, ik ben nu al onder de indruk.’

‘Kijk,’ vervolgt Paul trots en wijst op z’n horloge. ‘De tijd zoals wij die kennen is afgeleid van de zonnestand. Dat wist je al. Om twaalf uur ’s middags staat de zon precies in het zuiden. Op het noordelijk halfrond tenminste. Dus als het precies twaalf uur is, is het makkelijk om het zuiden te bepalen. En als je dat kan, weet je

dus ook de andere windrichtingen. Maar ook alle andere tijden hebben een relatie met de zonnestand. Als je de kleine wijzer van je horloge naar de zon wijst dan is het zuiden precies op de helft tussen je kleine wijzer en de twaalf. Dus als je om vier uur de kleine wijzer naar de zon wijst, is het zuiden waar de twee van je horloge staat. Het Noorden dus waar de acht heen wijst. Waar je wel rekening mee moet houden is de zomertijd. In de zomermaanden moet je er dus een uurtje vanaf trekken. Kan je dat nog een beetje volgen?’

‘Ik denk het wel,’ bevestigt Lucas aarzelend, ‘maar waar is dan nú het noorden?’

‘Even kijken, mijn horloge staat nu op vijf over tien. Daar moeten we even een uurtje zomertijd vanaf halen dus eigenlijk is het vijf over negen. Als ik de negen naar de zon wijs is het zuiden precies tussen de tien en de elf. Het noorden is dus tussen de vier en de vijf. Dat is die kant op’. Paul wijst en kijkt in de looprichting.

Vol zelfvertrouwen begint Paul vast te lopen e Lucas volgt hem.

‘Ik geloof m’n ogen en oren niet pa, dat je dit allemaal weet. Dit leer ik niet op school. Zijn dit nou al die uren aan survivalprogramma’s?’

‘Ik wist ook niet dat ik dit allemaal nog zo paraat had maar dit leerde we dertig jaar terug als eerste tijdens de dienstplicht. De dienstplicht was niet altijd even leuk, maar je leerde wel wat. Wat je in ieder geval leerde, was mensenkennis...’

Lucas verzamelt al z’n moed en onderbreekt Paul’s verhaal.

‘Waarom zei je dat nou?’ zegt hij. Om de één of andere reden leek hem dit een goed moment.

‘Zei ik wat?’ antwoord Paul.

‘Nou dat van, *dag lieverd*, toen we weggingen. Waarom doe je dat?’

Paul kijkt met een oriënterende blik om zich heen, alsof hij even de juiste richting moet checken. Dat geeft hem een paar tellen de tijd om na te denken hoe hij hierop zal reageren. Natuurlijk moeten ze het hier over hebben. Dit is eigenlijk hét

onderwerp waar ze het over moeten hebben. Dit is waarom ze hier zijn. Paul had het alleen nog niet verwacht.

‘Het is nu anderhalf jaar geleden pa. Ik heb het er ook ongelofelijk moeilijk mee, meer misschien dan je kan vermoeden. Ik uit het misschien anders dan jij maar het doet verschrikkelijk pijn. We zullen moeten accepteren dat deze pijn nooit meer weg zal gaan.’

Paul kijkt hem verbaasd aan als Lucas verder gaat.

‘Misschien wordt het niet eens minder. We zullen misschien met de pijn moeten leren leven en verder gaan, of we willen of niet: we hebben gewoonweg geen keuze. Blijven hangen in het verleden is in alle scenario’s de minst goede optie.’

Paul staat perplex. Hij wilde net gaan uitweiden over zijn geweldige mensenkennis - verkregen tijdens zijn diensttijd - en dan krijg je deze wijsheid van een jongen van zestien.

Paul weet niet wat hij moet zeggen en blijft stil. Een kleine twee minuten die een oneindigheid lijken te duren lopen ze zwijgend naast elkaar. Lucas blijft hem aankijken in afwachting van Pauls reactie.

‘Je hebt gelijk jongen,’ zegt Paul eindelijk. ‘Maar ik kan nog niet in de verleden tijd praten over je moeder. Op de een of andere manier voelt dat als verraad. Alsof ik haar laat vallen; het hoofdstuk afsluit. Dat kan ik dus niet. Ik doe dus maar of ze er nog is, alsof er niets veranderd is. Shit. Soms hoor ik haar door het huis stommelen. Is dat gek? Dit is in ieder geval mijn manier van verwerken. Ik weet ook wel dat ik daar een keer mee moet stoppen, maar nu nog niet. Het verzacht voor mij in ieder geval de pijn denk ik. Ik durf het nog niet los te laten.’ De tranen staan in Pauls ogen.

‘Maar mijn grootste fout is dat wij hier nu pas over praten, en dan neem jij nog het initiatief ook. Dat mag je me zeker kwalijk nemen. Ik ben teveel met mezelf bezig,